

Carine zoekt een boer

Of: waarom Wettermerk er moet komen

Juni 2015, Carine van Steen, kunstenares zoekt een weiland om haar kunstwerk in uit te graven. En een boer die zo gek is hier zijn land aan op te offeren natuurlijk. Ze heeft een slotenpatroon getekend dat een grote overkoepelende vrouw laat zien, die drie kleinere mensengestalten beschermend omvat. *De tekening fascineert, hij doet denken aan Egyptische hiërogliefen, maar ook aan hedendaagse graffiti.* Het is landschapskunst,' zegt Carine, 'en ik heb 16 hectare nodig. Vanuit een overvliegende jumbojet moet je het kunnen zien.

Wij hebben een biologische melkveehouderij en het veenweidegebied waar het kunstwerk zou moeten komen, is onze trots: we hebben er het waterpeil verhoogd en strooien er geen kunstmest meer, alleen ruige mest. Aan gifspuiten doen we natuurlijk ook niet. Het resultaat is dat je er in de lente tot aan je knieën door de bloemen waadt en je vogels hoort fluiten en tierelieren dat het een lust is. We noemen het *De Lytse Deelen*, maar ook wel eens liefkozend: *Het beloofde Land*.

Het is een natuurgebied waar we geen subsidie voor ontvangen. Om toch enige compensatie te krijgen, hebben we het crowdfunding-project *Adopteer een Are* opgezet. Vele burgers helpen ons dit mooie gebied zo mooi te houden. Ze 'adopter' een stukje weiland voor €12,50 per are per jaar en in ruil daarvoor worden ze ieder jaar uitgenodigd voor een gruttosafari. Het is geweldig om mensen te zien glunderen als ze het gezang van de veldleeuwerik horen. 'Zo klonk de zomer vroeger,' verzuchten ze dan.

Het belangrijkste wat crowdfunding oplevert is betrokkenheid en dat is wat we vooral nodig hebben, want er is weinig contact tussen boeren en niet-boeren. Soms lijken het wel twee kampen te zijn die tegenover elkaar staan en dat is niet goed. Want natuurlijk hebben de voedselproducenten en de voedselconsumenten met elkaar te maken. Het Nederlandse landschap wordt voor het overgrote deel door boeren bewerkt en gevormd. Grond is duur en boeren moeten betalen voor hun weilanden, maar in Europa krijgt landbouw zoveel subsidie, dat je gerust kunt stellen dat ieder burger hier bijdraagt aan de kosten van ons landschap.

Zo drukken wij met zijn allen ons stempel op het landschap. En daar gaat dit landschapskunstwerk over: het is een stempel, een merkteken. 'Watermerk' noemt Carine het. Het past perfect bij *De Lytse Deelen*, ons beloofde land, een gebied vol natuurschoon en vredig grazend jongvee. Maar nauwelijks een eeuw geleden ploeterden hier nog honderden veenarbeiders in de turf, waardoor ons veenweidelandschap met al z'n sloten en petgaten ontstond. Het slotenpatroon van de tekening sluit hier perfect op aan.

Wij worden dus steeds enthousiaster: het water maakt het gebied nog aantrekkelijker voor mens en natuur, we zouden er (buiten het broedseizoen) culturele manifestaties kunnen houden. Bovendien ligt het gebied midden in Friesland. Wat zou het mooi zijn als je vanuit de lucht kon zien waar wij Friezen voor staan: onze verbondenheid met de natuur, het water en met elkaar. Een 'Wettermerk' voor wie wij zijn!

En dan in de zomer bootje varen door lijf, benen en armen van de mensfiguren en zwemmen in de moederbuik ... en in de winter op de ondiepe slootjes schaatsen met het hele gezin. Op die manieren worden we zelf deel van het kunstwerk dat naast alle andere betekenislagen ook gewoon gaat over de hechte gemeenschap van het gezin en over mannen die van hun vrouw houden.

Boeren zijn misschien wel de ultieme schakel tussen natuur en cultuur. Wij brengen land in cultuur voor onszelf en de maatschappij. Misschien is het helemaal niet zo raar als juist wij een project als dit omarmen. We waren al bezig met het verbinden van boeren en burgers. De Lytse Deelen is er de gedroomde plek voor. Maar er is natuurlijk één heel groot probleem. Een boer gaat niet zomaar best land onder water zetten. Je wilt een duurzame bedrijfsvoering. Daarom zijn we, samen met de kunstenaars, aan het rekenen geslagen.

En daarom proberen we behalve met overheidsinstellingen nu contact met u en het bedrijfsleven te maken. Als iedereen iets bijdraagt aan dit kunstwerk, als alle Friezen hieraan meewerken, dan kunnen we vanuit verbondenheid en respect dit beeld neerzetten, of eigenlijk: uitgraven. Daarmee laten we zien wie we zijn. En als we dat helder hebben, kunnen we ook gemakkelijker worden wie we *willen* zijn: een *mienskip* in harmonie met de natuur. Dit Wettermerk staat dan immers niet alleen in De Lytse Deelen gegrift, maar ook in onze hoofden en harten.

Carine heeft haar boer gevonden. Nu zijn wij op zoek naar u. Doet u mee?

Janna van der Meer
Sjoerd Miedema

www.meermiedemanatuurlijk.nl
www.groentjeopdeboerderij.blogspot.nl